

свобода підприємницької діяльності не означає «вседозволеність». Така діяльність піддається регулюванню держави.

Будь-яке суб'єктивне право як міра поведінки управленої особи має певні кордони («межі») як за своїм змістом, так і за характером здійснення. Таким чином, розуміння сутності обмеження свободи підприємницької діяльності необхідне для з'ясування сутності підприємницької діяльності.

Господарське законодавство України встановлює певні обмеження та заборони щодо окремих видів підприємницької діяльності. Так обмеження у здійсненні підприємницької діяльності визначені Законом України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 01.06. 2000 року, який визначає види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, порядок їх ліцензування, встановлює державний контроль у сфері ліцензування, відповідальність суб'єктів господарювання та органів ліцензування за порушення законодавства у сфері ліцензування.

Свобода підприємницької діяльності юридичних осіб може обмежуватися у певних міжнародно-правових актах. Якщо порівняти положення Конституції України з положеннями цих актів, можна сказати, що всі вони включають у себе однакові підстави обмеження прав людини. Іншою підставою обмеження економічних прав може бути служба у збройних силах, міліції або адміністрації держави.

Встановлено, що принципами обмеження права на зайнятість підприємницькою діяльністю є припустимими відповідно до Конституції та законів України: рівність усіх осіб у правообмеженні; припустимість обмеження права на підприємницьку діяльність визначеного кола осіб; наявність судового захисту права підприємницької діяльності; припустимість обмеження у разі зловживання монопольним становищем на ринку; неправомірності обмеження конкуренції та недобросовісної конкуренції.

Отже, можна зробити висновок, що обмеження свободи підприємницької діяльності у господарському праві свідчить про те, що у переважній більшості випадків вони мають на меті перш за все забезпечення господарського правопорядку, а саме захист прав та інтересів кредиторів, споживачів, суспільства, держави, а також забезпечення належного виконання зобов'язань та захист конкуренції. Водночас для обмежень свободи підприємницької діяльності у кожному окремому інституті господарського права притаманна певна мета, характерна саме для цього інституту. Запровадження кожного окремого обмеження переслідує конкретнішу мету, котра повинна узгоджуватися з названими загальними цілями, закріпленими у Конституції України.

РОЗВИТОК РИНКУ ОПЦІОНІВ В УКРАЇНІ

Захарчук Ю.В., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри господарсько-правових дисциплін ННІПП НАВС Тищенко Ю.В.

Опціони вважаються одними з найефективніших фінансових інструментів у зарубіжних країнах. Ринки опціонів в високорозвинених країнах дуже успішні. Інвестори високо оцінюють так звані портфельні стратегії які виникають завдяки торгівлі опціонами що відбивається в великому обсязі торгових операцій та їхньому величезному успіху. Успіх викликає бажання винаходити все нові й нові варіанти і за останні роки відбулося багато інновацій у багатьох опціонних інструментах що пропонуються інвесторам.

Як зазначають О. Толмачова та Ю. Мазур опціон чи опціонний контракт – це стандартний документ який засвідчує право придбати або продати певні папери (товари копії) на визначених умовах в майбутньому з фіксацією ціни на час укладення такого опціону або на час такого придбання за рішенням сторін контракту.

На території України початок торгівлі опціонами можна вважати 1967 рік. Тільки на початку 90-х років розпочалося динамічне зростання оборотів

опціонами та поява нових більш складних їх форм. На сьогоднішній день частка цього сегменту в загальному обсязі операцій на ринку деривативів становить 5-10%.

Відбувся новий поштовх для покриття інвестиційного потенціалу опціонів як унікального похідного фінансового паперу який отримав популярність в різних сегментах економіки. Тепер в зацікавлених осіб з'явилися прозорі правила проведення випуску опціонів і відповідно чіткіше розуміння часових і фінансових витрат пов'язаних із випуском опціонів.

Український фондовий ринок лише тестує перші деривативи в тому числі ф'ючерси та опціони. Хоч їх частка як бачимо ще незначна, однак в довгій перспективі часом вони мають велике майбутнє оскільки їх розвиток призводить до підвищення ефективності та ліквідності фінансового ринку зростає кількість можливих інвестиційних стратегій на ринку, зниження коштів фінансових трансакцій а також позичання ризиків.

В Україні використання опціонів довгий час перебувало під грифом таємності та заангажованості. Багато компаній які застосовували і використовували опціони не мали бажання ні ділитися наявним досвідом ні отриманим комерційним результатом.

Після опціонів розуміють умовне зобов'язання, яке є потенційним активом для однієї сторони та потенційним зобов'язанням – для іншої.

Виділяють два найбільші класи опціонів: ванільні та екзотичні.

Ванільні опціони можна легко пролавати в зв'язку з їх високою ліквідністю. Основні види ванільних опціонів поділяються на «колл» та «пут».

Екзотичні опціони – опціони зі складнішою структурою, тобто гарантують іншу структуру доходу ніж стандартні американські чи європейські опціони купівлі та продажі, вони містять спеціальні елементи або обмеження. Більшість екзотичних опціонів обертається на позабіржовому строковому ринку. Вони краще ніж стандартні опціони відповідають потребам інвесторів.

Аналізуючи нинішню ситуацію на ринку, можна відзначити, що опціонами зараз цікавляться:

а) оператори оренди торгової нерухомості, які хочуть подолати обмеження рентабельності;

б) печові і продуктові ринки;

в) металотрейдери, для яких опціон є як інструментом податкової оптимізації так і способом вирішення проблеми відкладеного попиту;

г) фармацевти, для яких методи оптимізації податкових наслідків є також досить актуальними.

Отже, можна дійти висновку, що в Україні формується ринок опціонів, як одних із прогностичних впливів угол в умовах існування ринкової економіки. Функціонування опціонного ринку ще потрібно популяризувати в Україні бо його використання з часом обов'язково призведе до покращення економічних показників багатьох галузей вітчизняної економіки.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПОКУПЦЯ ЗА ДОГОВОРОМ ПОСТАВКИ

Жданкіна Д.В., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри господарсько-правових дисциплін ННІПП НАВС Тищенко Ю.В.

Сьогодні поставка - це найпоширеніший договір у підприємницькій діяльності. Особливе значення цього інституту в сучасному праві обумовлено великою гнучкістю, широтою сфери його застосування, адже по суті, постачання - найбільш універсальна форма товарно-грошового обміну.

За договором поставки, одна сторона - постачальник зобов'язується передати у зумовлені строки другій стороні - покупцеві товар, а покупець зобов'язується прийняти вказаний товар і сплатити за нього певну грошову суму.

Проте, не зважаючи на достатню правову регламентацію та «популярність» цього договору, існують проблемні питання забезпечення виконання договору.